

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Tit. 1. v. 12. in juventute addidit etiam artem scenofactoriam, Act. 18. v. 3. quam horis succisivis in Apostolatu etiam postea exercuit, Act. 20. v. 34. 2. Theff. 3. v. 8. Fuit prius magnus persecutor Christiani nominis, sed ex gratia Dei mirabiliter conversus est, Act. 9. v. 1. seqq. & prædicavit Evangelium passim ab Hierusalem per Circuitum usque ad Illyricum, Rom. 15. v. 19. tandem jussu Neronis tyranni ob invictam fidei constantiam securi percussus & capite multatus est, ut historiæ Ecclesiasticæ testantur.

Nos prælectam pericopen ad manus sumemus, quæ tribus partibus absolvitur, ut sunt

- I. Discipulorum examinatio.
- II. Examinatorum responsio.
- III. Responsionis approbatio.

J. J.

EXEGESIS.

Christum nosse consummata justitia est, Sap. 15. v. 3. & omnem superat scientiam, Eph. 3. v. 19. Hæc notitia fidem accendit. Christus enim est Dominus, qui fidem confirmare & augere potest, Marc. 9. v. 24. Luc. 17. v. 5. Hæc notitia spem fovet, quod si enim Christus pro nobis est mortuus, cum adhuc peccatores essemus, multò magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum, Rom. 5. v. 8. 9. Hæc notitia vitam æternam parit, Joh. 17. v. 3.

Hinc adeò sollicitus est Christus, ut veram sui notitiam in Collegio Apostolorum suorum plantet & conservet, quò pertinet examen, quod in præsentis pericope instituit, ubi tria potissimum consideranda nobis occurrunt:

1. *Temporis notatio.* Ut enim series historiæ docet, paulò ante passionem factum est, cum jam opus redemptionis aggredi vellet, & discessum ex hoc mundo mediteretur. Inde pulchram Ecclesiæ Doctores allegoriam necere solent. Sicut enim tum temporis variæ opiniones de persona Christi fuerunt in Ecclesia: Ita Diabolus circa finem mundi suos mores non emendabit, sed de persona Christi, de cæna, de justificatione hominis peccatoris coram Deo, & aliis articulis varia schismata excitabit, quibus si possibile esset, electi etiam in errores seducerentur, Matth. 24. v. 24. hinc clamat vox de cælis, Apoc. 12. v. 12. væ habitatoribus terræ & maris, quia descendit Diabolus ad vos, habens iram magnam, sciens quod modicum tempus habet.

Nostrum est sub hac opinionum varietate fidem & bonam conscientiam retinere, ne scandalizemur, & naufragium patiamur salutis, 1. Tim. 1. v. 19. colligamus autem firmiter, quod finis mundi propè sit, juxta vaticinium Christi, Luc. 18. v. 8.

2. *Loci specificatio.* Ubi Quæstio hæc à Christo proposita sit, nimirum in partibus Cæsareæ Philippi, quæ in Ituræ ad eam montis Libani partem sita est, ubi fluvii duo Jor & Dan commiscuntur & Jordanem constituunt. Olim Dan appellata est, Jud. 18. v. 12. sed postea Philippus Tetrarcha Ituræ & Trachonitidis in honorem Cæsaris illam amplificavit, & splendidis ædificiis exornavit, unde Cæsarea Philippi dicta est, ad differentiam Cæsareæ Palæstinæ, quæ in honorem Octavii Imperatoris ab Herode ad mare mediterraneum non procul à Joppe instaurata est. Distantia ejus ab Hierosolymis fuit 26. milliarium.

Apparet hinc, quantà Christus sedulitate

tate

tate officium suum Propheticum administraverit, dum longinquum iter hic conficit, & ad gentes etiam commigrat, ut Evangelii sui præ gustum ipsis suppeditet. Hortatur autem nos suo exemplo, ut partes officii nobis demandati fideliter exequamur, juxta illud Pauli Rom. 12. v. 7. 8.

*Tu supplex ora, tu prodege, tuque labora,
Officium peragat quilibet ordo suum.*

3. *Argumenti enarratio, quod duplex*

1. *Generale.* Quem dicunt homines, inquit, esse filium hominis? Per filium hominis seipsum intelligit, quia carnis & sanguinis particeps factus erat sicut pueri excepto peccato, Ebr. 2. v. 14. quærit autem non ex ignorantia, ipse enim sciebat, quid esset in homine, Joh. 2. v. 25. multò minus ex arrogantia, à qua erat alienissimus, Joh. 8. v. 50. Sed

Primò propter nostram informationem, ut cognoscamus, quis sit articulus doctrinæ Christianæ maximè omnium necessarius, videlicet articulus de Christo, unde divus Paulus omnem suam sapientiam & notitiam in Christi notitia unice collocat, 1. Cor. 2. v. 2. & notis sunt versiculi:

Si Christum bene scis, satis est si cætera nescis,

Si Christum nescis, nihil est si cætera discis.

Non enim est in alio quoquam salus, nec aliud nomen datum hominibus, in quo possint salvari, præter nomen Jesu, Actor. 4. vers. 12.

Secundò propter exempli commendationem, ut nos etiam examen instituamus inter domesticos, & progressus ipsorum in doctrina Catechetica diligenter exploremus. Hoc est officium boni Patrifamiliaris, quo nomine Abraham commendatur, Gen. 18. v. 19. confer Psalm. 34. vers. 12. 78. v. 3. seqq.

mandatum divinum extat Deut. 6. vers. 6. seqq.

Videant igitur Pastores, Præceptores, parentes & omnes illi, qui aliis regendis & gubernandis præfecti sunt, ut examina ejusmodi frequenter instituunt, ut quilibet inde discat paratus esse ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quam concepit, spe & fidei. Pet. 3. v. 15. Qui segnis est & negligit hoc suum officium, subjicitur maledictioni, Jer. 48. v. 10.

2. *Speciale.* Nam pergunt Christus, postquam judicia vulgi de se perceperat, & Vos autem, inquit, quem me dicitis esse? Docet hæc quæstione, fidem implicitam, qua quis credit, quod Ecclesia credit, ad salutem non sufficere, sed cuilibet propriam fidei propriæ rationem esse reddendam, vide Hab. 2. vers. 4. Hinc ita describitur fides in Scripturis, quod sit *óνεσις*, Matth. 13. v. 19. & *ἐπιγνωσις ἀληθείας*, Col. 3. v. 10. Tit. 1. vers. 1. imò nec sola ^{hæc} *πίστις* sufficit, sed fiducia quoque requiritur, ut cum Apostolo quis dicere possit: scio cui credidi, 2. Tim. 1. v. 12. talis fides Dei opus est, Joh. 6. v. 29. & per verbum accenditur, Rom. 10. v. 17.

De Secundo.

Sicut Christus distinctim quærit: Ita distinctim respondent Apostoli, & recensent

I. *Vulgi opinionem, quæ quadruplex:*

1. *Quidam dicebant ipsum esse Johannem Baptistam, qui nuper decollatus erat obreprehensum à se incestum Herodis & Herodiadis, Matth. 14. vers. 10. Cum verò Christus Johannis prodromi sui vestigia legeret, & in concionibus præsertim legalibus iisdem serè formalibus uteretur, Matth. 4. vers. 17.*